

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2025
SECOND SEMESTER

Subject: Socio-Economic History of the Marathas (HISMJC-203)

Date: 15/12/2025

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions as per the Instructions.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (2X15 marks) (30)**
1) Elaborate functioning of social structure under Marathas with special references to untouchability, slavery and Vethbigari.
2) Critically evaluate the Education system during Maratha period.
3) Examine system of land revenue administration under the Marathas.
- Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (2X10 marks) (20)**
1) Take review of Balutedari system during Marathas period.
2) Write the information about the Industries in Marathas period.
3) Take review of Currency system under the Marathas.
- Q. 3) Answer any TWO of the following questions in 100 words. (2X5 marks) (10)**
a) Explain role of women in politics during Maratha period.
b) Explain what is meant by Watandari system.
c) Write about rise of Cities and Towns under Marathas.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) दिलेल्या सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

२) उजवीकडील तक्त्यातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

३) उत्तरे अचूक आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांमध्ये लिहा. (२ X १५) (३०)**
१) अस्पृश्यता, गुलामगिरी व वेठबिगारी यांच्या विशेष संदर्भासह मराठेकालीन समाजव्यवस्थेतील विषमतामूलक चालीरितींचे परीक्षण करा.
२) मराठेकालीन समाजातील शिक्षणव्यवस्थेचे चिकित्सक मूल्यमापन करा.
३) मराठे कालखंडातील जमीन महसूल व्यवस्थेचे परीक्षण करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२ X १०) (२०)**
१) मराठा कालखंडातील बलुतेदारी पद्धतीचा आढावा घ्या.
२) मराठेकालीन उद्योगक्षेत्राबाबत माहिती लिहा.
३) मराठेकालीन चलनव्यवस्थेचा आढावा घ्या.
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (२ X ०५) (१०)**
अ) मराठा कालखंडात स्त्रियांची राजकारणातील भूमिका स्पष्ट करा.
ब) वतनदारी पद्धत म्हणजे काय? हे स्पष्ट करा.
क) मराठा कालखंडात नगरे व शहरांचा उदय याविषयी माहिती लिहा.